

своїми співробітниками пошукали у словниках і виголосили: «Фагоцити! Поїдаючі клітини на грецькій мові будуть фагоцити. Так їх і назвали» [2, с. 192].

Із Вени він переїжджає до Одеси, де на загальнооміських зборах лікарів робить наукову доповідь про цілющі властивості організмів. Але Мечников знав, що він повинен отримати підтвердження своїй теорії. Випадково він знайшов його завдяки водяній блосі. Після довгих спостережень за життям цих тварин вчений побачив, як одна комаха проковтнула декілька голкоподібних спор отруйних дріжджів. Через деякий час вчений помітив, як фагоцити пробираються до цих голочок, оточують їх з усіх сторін та з'їдають їх. Мечников із завмиранням серця слідував за цією смертельною боротьбою, і тепер у нього не залишалося сумнівів у абсолютній правильності його теорії.

І.І. Мечникова можна вважати щасливою людиною. І не тільки тому, що він досягнув наукових висот, а в більшій мірі тому, що він прожив повноцінне багатогранне й осмислене життя. Вчений любив життя та науку. Тому для молодого людини, а особливо студента, що починає свій шлях у науку, він є зразком для наслідування.

Список використаних джерел

1. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання / С.Г.Карпенчук. – К. : Вища школа, 1997. – 304 с.
2. Крюи П. Охотники за мікробами. Занимательная мікробіологія / Поль де Крюи. – С. –Петербург: Амфора, 2000. – 257 с.

Наталія Бутенко,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, психології та освітнього менеджменту Херсонського державного університету;

Олександр Спринь,

кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології людини та імунології Херсонського державного університету (Херсон, Україна)

ВАЛЕОЛОГІЧНИЙ КОМПОНЕНТ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Педагогічний навчальний заклад орієнтує студента на професійну діяльність, предметом якої є людина. Тому в основі педагогічної підготовки майбутнього вчителя повинен закладатися комплекс сучасних наукових знань про людину, одним із компонентів якого є валеологічна освіта. Необхідність введення валеологічного компоненту в систему професійної

освіти обумовлена тим, що установка на здоровий спосіб життя в сучасній загальноосвітній системі не має чітко визначеної структури формування культури здоров'я у підростаючого покоління. Кожна незалежна держава створює свою систему виховання, що зумовлена особливостями нації та її ідеологією. Окреме місце у цій системі, яка реалізується нині в Україні, займають проблеми, пов'язані з формуванням, збереженням і зміцненням здоров'я громадян. Важливість цих питань зумовлена тим, що захворюваність у нашій країні перебуває сьогодні на високому рівні. Прагнучи подолати ці негаразди, Україна активно долучається до світових тенденцій щодо поліпшення стану здоров'я через освіту. Одним зі шляхів покращення ситуації, що склалася в сучасному суспільстві, є формування у молоді культури здоров'я.

Розробка ученими закономірностей залучення особистості до процесу формування власного здоров'я призвела до виникнення поняття "валеологізація освітнього середовища та навчального процесу", яке уперше сформулював І.Смирнов. На його переконання, до складу цього поняття входить "валеологізація культури здоров'я та формування здоров'язберігаючих умов у навчальному закладі".

Виховання у цілому покликане передусім формувати ціннісні орієнтації людини, які визначають модель поведінки та усю життєдіяльність особистості, вважаємо, що валеологічне виховання повинно бути націленим на формування власне валеологічних цінностей. Результатом же валеологічного виховання є валеологічна культура, яка передбачає знання гігієнічних, генетичних, фізіологічних і психологічних можливостей, методів і засобів контролю, збереження та зміцнення власного здоров'я, вміння розповсюджувати валеологічні знання серед оточуючих.

Дослідження різних підходів та трактувань дало нам змогу уточнити сутність поняття "валеологічне виховання" і визначити його як утвердження в свідомості особистості валеологічних цінностей та формування валеологічної культури – умінь дбати про своє здоров'я, підтримувати та розвивати його. Метою валеологічного виховання як складової системи освіти є підвищення рівня фізичного, психічного, духовного, соціального здоров'я української нації [1].

Формування валеологічної культури майбутніх педагогів – цілісний багатоаспектний процес, яким необхідно займатися впродовж усього періоду навчання у ВНЗ. Ця робота повинна проводитися не тільки під час вивчення предметів медико-біологічного та психолого-педагогічного циклів, доцільним є також виконання дослідницьких робіт. Важливим аспектом формування валеологічної культури майбутнього вчителя є введення валеологічного компоненту в педагогічну практику, що дозволить підвищити компетентність в реалізації життєзберігаючої функції [1, с.12].

Діяльність в організації навчально-виховного процесу уможливується не тільки вихованням культури здоров'я, але і побудовою усього освітнього процесу спрямованого на збереження здоров'я. Тому питання про необхідність професійної підготовленості вчителя в аспекті забезпечення здоров'я школярів обумовлює введення валеологічного компоненту, передбаченого вимогами державного освітнього стандарту всіх спеціальностей педагогічної підготовки.

У навчальній діяльності вищих закладів освіти з'явилась необхідність нової освітньої моделі системи управління репродуктивним здоров'ям студентської молоді.

Відповідно до вимог підвищення якості освіти слід змінювати функціонування систем соціально-професійної підготовки спеціаліста за змістом, формою, методами та засобами. Для формування психічної готовності студента до збереження репродуктивного здоров'я слід програмувати навчально-виховний процес, змінюючи домінуючу парадигму примусової педагогіки, методики та технології, які не відповідають функціональному стану студентів. Реорганізація освітнього процесу в навчальних закладах повинна призвести до виховання свідомого відношення студентів до збереження репродуктивного здоров'я.

Отже, одним з найголовніших завдань ВНЗ є підготовка студента – майбутнього вчителя до навчання школярів використовувати резервні сили свого організму, тобто навчити бачити своє місце у системі стосунків у макро- та мікросоціумі, навчити жити в суспільстві здоровою людиною, налагоджувати стосунки, спілкуватися з людьми, передбачати наслідки своєї поведінки, вміти своєчасно відмовлятися від шкідливих звичок і приймати доцільні рішення. Свідоме ставлення до здорового способу життя майбутнього вчителя – це шлях до фізичної, емоційної гармонії, котра передбачає перегляд життєвих і ціннісних пріоритетів, які забезпечують протистояння негативним явищам у суспільному житті.

Список використаних джерел

1. Афонін А.П. Формування валеологічної культури майбутнього педагога – невід'ємна частина професійної компетентності / А.П.Афонін, О.Я. Меліков // Основи здоров'я та фізична культура. – 2006. - №1. – С.11-12.
2. Бурлакова І.А. Формування ідеології здоров'я у студентів вищих навчальних закладів/ І.А.Бурлакова, В.В.Мостіпан // Основи здоров'я та фізична культура. – 2007. - № 2. – С. 10-11.

Бородіна К. ІСТОРИЧНИЙ МАТЕРІАЛ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ НАУКОВОГО СВІТОГЛЯДУ.....	118
Бутенко Н., Спринь О. ВАЛЕОЛОГІЧНИЙ КОМПОНЕНТ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ.....	120
Грудинін Б. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АВТОРСЬКОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ З ФІЗИКИ.....	123
Данильченко І. ЕКОЛОГІЧНА НАУКА І ОСВІТА В УКРАЇНІ ДЛЯ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ.....	126
Дзидза Д. РОЛЬ І МІСЦЕ БІОЛОГІЧНИХ НАУК У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	128
Сидорович М. НАУКОВА ГРУПА З ПРОБЛЕМ ЦИТОЕКОЛОГІЇ ЯК ФОРМА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	131
Цюкало Л. ЗАСТОСУВАННЯ ВІЗУАЛЬНИХ ТЕСТ-МЕТОДІВ АНАЛІЗУ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ В ОБ'ЄКТАХ ДОВКІЛЛЯ.....	133
Шмандій В., Ригас Т., Кушніренко А. НАВЧАЛЬНА ТА НАУКОВА СКЛАДОВІ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	135
Яланська С. ТВОРЧА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧИТЕЛЯ БІОЛОГІЇ ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОГО ПРИРОДНИЧО-НАУКОВОГО НАВЧАННЯ.....	137
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	140

Редакційна колегія:

С. Рудишин – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики викладання природничих дисциплін Глухівського НПУ ім. О. Довженка (голова редакційної колегії);

W. Bloemers – Prof.Dr.Dr.h.c. & Prof.h.c.mult., University of Applied Sciences Magdeburg-Stendal;

A. Shpak – PhD, vice rector of the University of Social Sciences;

С. Яланська – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри загальної, вікової та практичної психології Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

М. Хроленко – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики викладання природничих дисциплін Глухівського НПУ ім. О. Довженка;

І. Коренева – кандидат педагогічних наук, доцент, докторант кафедри теорії і методики викладання природничих дисциплін Глухівського НПУ ім. О. Довженка;

К. Касярум – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти Глухівського НПУ ім. О. Довженка.

II 77 Природнича освіта і наука для сталого розвитку України: проблеми і перспективи. Збірник наукових матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції (4 – 6 жовтня 2017 року, м. Глухів) / За заг. ред. І. М. Кореневої. Суми : Вінниченко М.Д. 2017. – 140 с.

УДК 378:5-021.387(477)(06)

ISBN 978-966-1569-30-9

У збірнику представлено матеріали доповідей науковців України та зарубіжжя, в яких висвітлюються теоретико-методологічні та прикладні проблеми освіти для сталого розвитку, як інтегрованого напрямку досліджень. Збірник розрахований на широке коло науковців: екологів, керівників, викладачів, вчителів, вихователів, студентів вищих навчальних закладів та всіх тих, хто цікавиться проблемами суспільного розвитку та освітою для сталого розвитку.

Всі матеріали подані в авторській редакції та виражають персональну позицію учасників конференції.

Збірник матеріалів підготовлено та видано в рамках Проєкту 562284-EPP-1-2015-1-UA-EPPJMO-MODULE «Implementing the strategy of environmental security: integration of European experience», що здійснюється за підтримки Програми ім. Жана Моне Еразмус+.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union